

(39)

Raad van Bestuur

Datum
28 maart 2017

Onderwerp
Consultatie Wet GDI

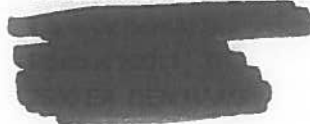
Behandeld door
[Redacted]

Contactgegevens
[Redacted]

Uw kenmerk
[Redacted]

Postadres
Postbus 9046, 7300 GH Apeldoorn

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Directie Informatiesamenleving en Overheid

Blad
1 van 6

Tevens per mail: SupportOfficeEid@minbzk.nl

Geachte heer Prinsen,

Dank voor uw brief van 23 december 2016 waarin u ons de gelegenheid biedt te reageren op de concept tekst van de Wet generieke digitale infrastructuur (hierna: Wet GDI). De concept tekst hebben we bestudeerd en bij een aantal wetsartikelen hebben we suggesties en/of vragen die hierna worden benoemd. Tevens gaan we in op de vragen die zijn gesteld in het format Uitvoerbaarheid- en handhaafbaarheidstoets Wet GDI. Onze reactie op de vragen is in de bijlage verwerkt.

Opmerkingen wetsartikelen

Artikel 2 Standaarden

In het tweede lid van artikel 2 staat dat bij Algemene maatregel van bestuur een standaard (dwingend) kan worden aangewezen. In de toelichting staat dat bij het gebruik van deze bevoegdheid een zorgvuldig en transparant proces wordt doorlopen en wordt verwezen naar de reeds ingerichte en beproefde procedure voor plaatsing op de 'pas-toe-of-leg-uit' lijst. Het Kadaster zou ervoor willen pleiten dat de genoemde, reeds ingerichte, procedure meer waarborgen gaat bieden zodat het proces van vaststellen van een standaard volledig transparant gaat plaatsvinden waarbij ook voor de bestuursorganen die het aangaan voldoende inspraakmogelijkheden zijn ingebouwd alvorens een advies aan de minister wordt gegeven. In het bijzonder wil het Kadaster aandacht vragen voor standaarden in relatie tot geo-informatie aangezien huidige standaarden op de 'pas-toe-of-leg-uit' lijst niet altijd toepasbaar zijn op geo-informatie.¹ Het is noodzakelijk om bij het vaststellen van het functionele en organisatorische toepassingsbereik hiermee rekening te houden en de benodigde expertise vanuit de geo-informatie sector te betrekken.

¹ Bijv. de Webrichtlijnen die voor een belangrijk deel niet toepasbaar zijn op kaartviewers. Dit is bekend, maar moet in het proces ook goed vastgelegd worden. Hetzelfde geldt voor het leveren van geodata waar het Kadaster OGC webservices gebruikt in plaats van de overheidsstandaard webservices.

kadaster

Datum:
28 maart 2017

Onderwerp:
Consultatie Wet GDI

Blad:
2 van 6

Daarnaast wil het Kadaster aandacht vragen voor het feit dat de (dwingende) aanwijzing bij Algemene maatregel van bestuur slechts het overheidsdomein betreft. Veel van de afnemers van het Kadaster komen uit het private domein en herkennen zich niet in die standaarden en vinden deze al snel verouderd. Dit dwingt het Kadaster tot het investeren in dubbele oplossingen: marktconform² (meestal open standaarden, soms proprietary) en overheidsstandaarden. Voor wat betreft deze overheidsstandaarden zou het Kadaster ervoor willen pleiten dat deze zich zoveel als mogelijk conformeren aan open (wereld)standaarden en marktstandaarden.

Artikel 5 Acceptatieplicht

Het Kadaster wil in het kader van de acceptatieplicht nadrukkelijk wijzen op het volgende. In het proces van het (digitaal) aanleveren van akten (stukken) ter inschrijving in de openbare registers voor registergoederen wordt thans gewerkt met een elektronische handtekening die is gebaseerd op een gekwalificeerd certificaat, genoemd in artikel 15a, tweede lid, onderdelen a tot en met f, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek. Dit is vastgelegd in artikel 7e van de Kadasterwet. Voor dit hoge betrouwbaarheidsniveau in het vastgoedverkeer is gekozen zodat de elektronische handtekening eenzelfde bewijskracht heeft als de handgeschreven handtekening aangezien de inschrijving van bepaalde stukken in de openbare registers een constitutief vereiste is voor het intreden van het rechtsgevolg. Het Kadaster wil ervoor pleiten dat de bestaande elektronische handtekening die reeds gebruikt wordt in het proces van elektronisch aanleveren van akten, gehandhaafd blijft cq na inwerkingtreding van de Wet GDI gebruikt mag blijven worden, een en ander zoals verwoord in artikel 7e van de Kadasterwet. Reden hiervoor is dat volledige aanpassing van dit elektronische proces van aanleveren hoge kosten met zich mee zal brengen die voor een groot deel voor rekening zal komen van private partijen. Het Kadaster onderkent wel dat op termijn andere authenticatiemiddelen, dan de nu gehanteerde elektronisch handtekening, geïntroduceerd zouden moeten kunnen worden voor inschrijving van stukken in de openbare registers. Het Kadaster pleit er dan ook voor dat het genoemde artikel 7e van de Kadasterwet wordt aangepast, in de zin dat per categorie stukken kan worden bepaald (bijv. middels een ministeriele regeling) welk authenticatiemiddel met een substantieel of hoog betrouwbaarheidsniveau noodzakelijk is ter inschrijving in de openbare registers. Hierdoor zal op termijn, in ieder geval ook voor een deel van de stukken die ingeschreven dient te worden in de openbare registers, een overeenkomstig de Wet GDI erkend authenticatiemiddel gebruikt kunnen gaan worden.

In het verlengde van het voorgaande wil het Kadaster opmerken dat in het vijfde lid van artikel 5 staat dat bestuursorganen met inachtneming van bij ministeriele regeling te stellen regels dienen te bepalen voor welke elektronische diensten tenminste het betrouwbaarheidsniveau substantieel of hoog heeft te gelden. Aangezien de regels die hierover gesteld gaan worden nog niet bekend zijn, is het voor het Kadaster lastig inschatten wat de impact hiervan zal zijn cq welke dienstverlening van het Kadaster straks ook onder de werking van de Wet GDI gaat vallen. Daarnaast is niet duidelijk in de concepttekst, noch in de toelichting in hoeverre een bestuursorgaan of aangewezen organisatie nog de vrijheid heeft om af te wijken van de te stellen regels. Volgens het Kadaster dient duidelijk(er) te worden toegelicht hoe dwingend de te stellen regels zullen gaan gelden, dan wel in hoeverre bestuursorganen en aangewezen organisaties keuzevrijheid behouden.

² Private partijen vragen en gebruiken bijv. al lang REST services in plaats van SOAP/WUS

Datum
28 maart 2017

Orderwerp
Consultatie Wet GDI

Blad
3 van 6

Artikel 6 Erkenning

In het derde lid van artikel 6 staat dat er ontsluitende diensten zullen worden erkend. Het is vooralsnog niet de verwachting dat de ontsluitende diensten *ieder erkend* middel van iedere erkende authenticatiedienst zullen ontsluiten. Dit betekent dat het Kadaster met meer dan een ontsluitende dienst zal moeten contracteren og in technische zin met meer dan een koppelvlek rekening zal moeten houden, hetgeen hogere kosten met zich mee zal brengen. Het Kadaster zou graag ervoor willen pleiten dat in de komende tijd door BZK de nodige stimuleringsmaatregelen worden getroffen zodat op het moment van inwerkingtreding van de Wet GDI er door de minister erkende ontsluitende diensten zijn die ieder voor zich alle erkende middelen van iedere erkende authenticatiedienst ontsluiten.

Artikel 15 en 16 Meldplicht en informatieverstrekking

Het tweede lid van artikel 15 introduceert een meldplicht voor inbreuken op de beveiliging of de integriteit van een elektronische dienst of van misbruik of oneigenlijk gebruik van de toegang tot de elektronische dienstverlening. In de toelichting wordt aangegeven dat deze (nieuwe) meldplicht moet worden onderscheiden van de meldplicht inzake art. 34a Wet bescherming persoonsgegevens maar ook van de meldplicht inzake art. 18.15a van de Telecommunicatiewet en de meldplicht op grond van de (komende) Wet gegevensverwerking en meldplicht cybersecurity. Het Kadaster pleit ervoor dat de diverse meldplichten zoveel als mogelijk worden geharmoniseerd althans dat, waar mogelijk, de verschillende meldprocedures/protocollen op elkaar worden afgestemd aangezien bestuursorganen al snel met twee of meer van de genoemde meldplichten te maken zullen of kunnen krijgen.

Daarnaast volgt uit de toelichting van het tweede lid van artikel 15, niet duidelijk *welke informatie* door bestuursorganen en aangewezen organisaties moeten worden verstrekt aan de minister ingeval sprake is van een inbreuk op de beveiliging of de integriteit van zijn elektronische dienstverlening of van misbruik of oneigenlijk gebruik van de toegang tot elektronische dienstverlening. De toelichting spreekt over 'alle benodigde' informatie. Kan dit per situatie verschillend zijn of zou op dit punt niet nog uitvoeringsregels moeten worden opgesteld over welke informatie dan verstrekt moet worden? Een verduidelijking op dit punt is wenselijk. Dit geldt in zekere zin ook voor artikel 16, eerste lid waarin bestuursorganen en aangewezen organisaties ook een verplichting opgelegd krijgen om desgevraagd 'de gegevens en inlichtingen' te verstrekken aan de minister die nodig zijn om compromittering van de veilige en betrouwbare toegang tot elektronische dienstverlening te voorkomen of te beeindigen. Ook bij deze verplichting rijst de vraag om welke gegevens en inlichtingen het gaat/kan gaan, of dit per situatie verschillend kan zijn en of ook voor deze informatieplicht niet nog nadere uitvoeringsregels zouden moeten worden opgesteld.

Mochten er nog vragen zijn naar aanleiding van bovenstaande toelichting of de reactie op de Uitvoerbaarheid- en handhaafbaarheidstoets, dan vernemen we die uiteraard graag.

kadaster

Bijlage vragen Uitvoerbaarheid en Handhaafbaarheid

Dienst voor het kadaster en de openbare registers

1 Uitvoerbaarheid

a. Vraag voor departementen: Welke organisaties op uw beleidsdomeinen dienen de wet na te leven?

- Geef aan welke onder uw departement ressorterende uitvoeringsorganisaties de Wet GDI gaan uitvoeren (a-bestuursorganen).

- Geef aan welke andere (categorieën van) organisaties onder de reikwijdte van de Wet GDI moeten vallen (zie art. 3 lid 2 Wgdi).

b. Is het de organisatie(s) helder wat de opgedragen taak is?

Ja, in hoofdzaak: het accepteren van alle erkende middelen.

- Geef daarbij ook aan of er taken of verplichtingen zijn die voor een correcte uitvoering c.q. naleving verduidelijking behoeven.

Zie opmerkingen hiervoor inzake de gewenste verduidelijking van een aantal artikelen van de wet

c. Zijn/is de uitvoerende organisatie(s) voldoende toegerust voor een doeltreffende uitvoering?

Ja, er van uitgaande dat de regels die in lagere regelgeving zullen worden vastgelegd aansluiten bij de huidige processen cq gangbare standaarden/protocollen. Zie bijv. in het kader van art. 8, eerste lid met betrekking tot aanvullende regels over beveiliging. Het beveiligingsbeleid van het Kadaster is gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Rijk (BIR) en als in de lagere regels hierop wordt aangesloten dan zal het Kadaster voldoende toegerust zijn om hieraan doeltreffend uitvoering te geven. Dit geldt bijv. ook voor de regels met betrekking tot de onafhankelijke audit (dit gebeurt nu voor de DigiD aansluiting door een onafhankelijke EDP auditor).

- Geef aan of er voldoende capaciteit is, of dat de uitvoering verschuiving van prioriteiten of andere maatregelen vergt.

Dit is een aandachtspunt voor het Kadaster. Implementatie van de Wet GDI zal het nodige vragen.

- Geef aan of uw organisatie op het gebied van de ICT voldoende is toegerust. Geef ook aan of voldoende helder is wat de uitvoering van de automatisering vraagt.

Projecten zijn in wording om al deels gerealiseerd te worden. Nb: Webrichtlijnen worden hierin meegenomen. Zorgpunt hierbij is wel of straks sprake zal/kan zijn van één koppelvlak.

- Geef aan in hoeverre de voor de uitvoering benodigde werkprocessen voorhanden zijn.

d. Wat zijn de verwachte effecten van de ontwerpwet voor uw organisatie of departement?

- Geef aan wat de effecten van de ontwerpwet zijn op de digitale dienstverlening aan de burger en ondernemer.

De Wet GDI zal nagenoeg alle digitale dienstverlening van het Kadaster richting burgers en bedrijven (kunnen) raken. Tevens als digitale dienstverlening richting overheden. Probleem daarbij is dat eisen aan ontsluiting naar overheden afwijken aan de vraag van private partijen. Private partijen hebben ook geen toegang tot kanalen die wij voor overheid moeten gebruiken, waardoor organisaties als Kadaster, die in het publieke en private domein opereren, voor dubbele investeringen komen te staan.

Datum:
28 maart 2017

Onderwerp:
Consultatie Wet GDI

Blad:
5 van 6

- Geef aan welke producten of processen door de Wet GDI geraakt worden en wat de voordelen en nadelen van de ombrempeling zijn.
- Het portaal Mijn Kadaster (toegang tot diverse digitale producten en diensten van het Kadaster) werkt nu nog met een username en password en zal mede naar aanleiding van de onderhavige wet worden aangepast.
- Ruimtelijkeplannen.nl wordt geraakt indien het gebruik van https verplicht wordt gesteld; deze dienst wordt hierdoor met name geraakt doordat alle bronhouders van Ruimtelijkeplannen eveneens van https gebruik moeten maken. Deze bronhouders moeten hierdoor hun gehele planvoorraad herzien, zowel bij hen zelf als op Ruimtelijkeplannen.nl. De reden hiervan is dat alle bronhouders conform Wro verplicht gebruik moeten maken van documenten waarin de exacte bronlocaties vermeld staan, inclusief http of https. Hierdoor moet ca. 90% van de huidige planvoorraad (resultierend in ca. 55 000 plannen van ca. 380 bronhouders) opnieuw verwerkt worden.
- Voor digitale inzage op de Basisregistratie kadaster cq toegang en afname diverse producten uit de Basisregistratie kadaster, en tevens van toepassing op digitale indiening klachten en bezwaren en de scheepsboekhouding.
- Aanleveren gegevens Basisregistratie grootschalige topografie door bronhouders zal geraakt gaan worden. Wanneer PKI-overheid certificaten de status van erkend middel krijgen dan zou de distributie van beeldmateriaal onder de werking van de wet GDI kunnen vallen.
- Voor het berichtenverkeer met bronhouders in het kader van de Basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en de Basisregistratie WOZ, voor bevestigingen door afnemers van BAG en WOZ en afname van producten BAG, worden PKI-overheid certificaten gebruikt en zouden mogelijk onder de Wet GDI kunnen vallen;
- Aanmelden voor de KLIC-dienstverlening zal onder de werking van de wet GDI komen te vallen (voor ca. 95% van de professionele gebruikers in Nederland). Voor ca. 5% van de incidentele gebruikers zal de e-IDAS Verordening van toepassing zijn.
- Geef aan of er ook mogelijke neven- en onvoorziene of onbedoelde effecten zijn.

Zie bovenstaand bij Ruimtelijkeplannen.nl, namelijk dat alle bronhouders hun planvoorraden moeten herzien met alle gevolgen van dien.

e. Wat zijn de gevolgen van de acceptatieplicht van de erkende middelen?

- Geef aan wat de gevolgen van de acceptatieplicht zijn, mede in relatie tot interoperabiliteit, tarifiering, de uitfasering van DigiD-laag/basis en de ambitie om bestuursorganen en aangewezen organisaties zo eenvoudig mogelijk aan te kunnen laten sluiten op de diverse erkende authenticatiemiddelen.

Het gebruik van de erkende middelen cq deze toepassen op de digitale dienstverlening kan in sommige gevallen drempelverhogend werken. Dit zal op termijn wel overgaan omdat e.e.a. gewenning wordt, maar het zou in beginsel belemmerend kunnen werken om met zwaardere inlogmiddelen te moeten werken (waar nu bijv. password en username al voldoende is).

f. Wat zijn de ingeschatte kosten die nodig zijn voor uitvoering van de wet voor uw organisaties of departement?

Op dit moment is hiervoor nog geen bedrag te noemen. De kosten zullen in ieder geval zien op IT-kosten, maar ook kosten voor communicatie en support. Daarnaast zullen maatschappelijke kosten ontstaan aangezien tienduizenden (private) klanten gebruik maken van onze diensten, online, via webservices of via download. Zij moeten hun processen en vaak ook hun systemen aanpassen.

Datum
23 maart 2017

Ordinering
Consultatie Wet GDI

Blad
6 van 6

- Geef aan om welke type kosten (directe/indirecte kosten?) het gaat en of het eenmalige of structurele kosten zijn

Dit betreffen eenmalige IT-kosten die zien op met name systeemtoegangsruïgingen aan de zijde van het Kadaster. Daarnaast zullen de maatschappelijke kosten aanzienlijk zijn (zowel eenmalige als jaarlijks beheer)

- Geef aan waarop de inschatting is gebaseerd en of de kosten als proportioneel kunnen worden beschouwd.

De vraag is of de voorziene maatschappelijke kosten proportioneel zullen zijn. NB: Ons inziens zouden deze kosten aanzienlijk verminderd kunnen worden wanneer private partijen naar eigen keuze voor eenvoudige raadplegingen van onze openbare registraties ook gebruik mogen blijven maken van bestaande authenticatie (user-id wachtwoord).

2. Handhaafbaarheid

a. Vraag voor departementen: Welke organisaties of organisatieonderdelen zullen toezicht houden op een correcte uitvoering van de wet?

- Geef voor uw departement aan welke organisatie of organisatieonderdeel toezicht houdt op de naleving van de Wet GDI (mbz de artt. 5,8 en 16)

b. Wat is het oordeel van de toezichthoudende organisaties (of organisatieonderdelen) over de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid?

- Geef daarbij ook aan of er taken of verplichtingen zijn die voor een correcte uitvoering c.q. naleving verduidelijking behoeven

Zie hiervoor de opmerkingen inzake artikel 15 van de concept wettekst.

- Geef aan of de toezichthoudende organisatie of organisatieonderdeel over voldoende kennis en/of capaciteit beschikt.